

5. СИСТЕМЕН И СИТУАЦИОННИ ПОДХОДИ В МЕНИДЖМЪНТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ

5.3. СИТУАЦИОНЕН ПОДХОД В МЕНИДЖМЪНТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ

Същността на ситуационния подход може да се разглежда като **НЕОБХОДИМОСТ ОТ КОНКРЕТЕН АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРАВИЛНИ РЕШЕНИЯ** в управлението. Той не е стремеж да се създаде единна теория за управлението, а последица от **УСИЛИЯТА ДА СЕ ПРЕОРИЕНТИРА ТЕОРИЯТА ЗА МЕНИДЖМЪНТА КЪМ ПРАКТИКАТА НА УПРАВЛЕНСКАТА ДЕЙНОСТ.**

Политическа
Икономическа
Социална
Технологична

Външна
среда

Сътрудници
Технология
Задачи

Вътрешна
среда

Ситуационен
подход

Планиране

Какви са стопанските цели
Кои и колко са ресурсите
Как трябва да функционира организацията

Организиране

Как трябва да се разпределят функциите
в организацията
Как да се разпредели властта в организацията
Кой трябва да взема решения
Как да се структурира организацията
Как да се осъществяват комуникациите

Контролиране

Какво да е съдържанието на информационната
база
Какви да са стандартите (контролните величини)
Какви са допустимите граници на отклонение
Какви управленски въздействия трябва
да се осъществяват

Ръководене

Какво е съдържанието на ръководната дейност
Кои са приложимите стилове на ръководене
Кои методи на въздействие могат да се използват
Как да се оценяват и стимулират сътрудниците

Моделът на непредвидените ситуации, известен още като **теория на Фред Фидлър за НЕПРЕДВИДЕНИТЕ СИТУАЦИИ**, е пряко насочен към ситуационния мениджмънт в аспекта на изпълнение на управленската функция “ръководене”, която се превръща в **ситуационно ръководене**. В него са обхванати **четири влияещи върху ефективността на ръководната дейност фактори**:

- **СТИЛ НА РЪКОВОДЕНЕ;**
- **ХАРАКТЕР НА ЗАДАЧИТЕ;**
- **ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РЪКОВОДИТЕЛЯ И ПОДЧИНЕНИТЕ МУ СЛУЖИТЕЛИ;**
- **ВЛАСТ НА РЪКОВОДИТЕЛЯ.**

Характеристики на ситуационния подход:

1. Въпреки че стопанските и управленските ситуации си приличат, в процеса на управление **ФОКУСЪТ, АКЦЕНТЪТ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ВЪРХУ ТЕХНИТЕ РАЗЛИЧИЯ И КОНКРЕТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ ЗА МЕНИДЖМЪНТ ПРИ ТЕЗИ РАЗЛИЧИЯ**, а не опити за привеждане на ситуацията към сходни случаи;
2. Вниманието на мениджърите трябва да бъде насочено към **ОТКРИВАНЕ НА МАЛКИТЕ ПРОМЕНИ**, улавяне в зародиш на появяващите се тенденции („бътерфлай-ефект“) и по този начин **ПРЕВРЪЩАНЕ НА НЕОЧАКВАНИТЕ СИТУАЦИИ В ОЧАКВАНИ**, което води до намаляване на рисковия фактор;
3. Превръщане на ръководителите в организацията от „началници“ в **СИТУАЦИОННИ РЪКОВОДИТЕЛИ** чрез подбор на чувствителни към ситуационните фактори сътрудници, склонни към **ИЗУЧАВАНЕТО НА МЕНИДЖМЪНТА НА КОНКРЕТНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ОТ СИТУАЦИОННА ГЛЕДНА ТОЧКА** (Case Method, Case Analysis and Case Studies).

Толкова е лесно!

Правя го!

Мога да го направя

Опитвам се....

Как да го направя?

Искам да го направя!

Не мога да го направя, няма да се получи

Няма да го направя

НАБЛЮДАВАМ ТЕ! МЪРЗЕЛУВАШ!